UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 5322388
Fax: 0264 432303

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Limbi şi Literaturi Romanice
1.4 Domeniul de studii	Limbă şi literatură
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Literatură şi Civilizaţie – Dialog intercultural în spaţiul francofon

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	**LMF1108 PROBLEME DE TRADUCTOLOGIE (în limba franceză)**								
2.2 Titularul activităţilor de curs	Lect. univ. dr. Andreea BUGIAC								
2.3 Titularul activităţilor de seminar	Lect. univ. dr. Anamaria CUREA								
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conţinut	DF
							Obligativitate	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru/activităţi didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învăţământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuţia fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe					44
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					40
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate, portofolii şi eseuri					42
Tutoriat					14
Examinări					4
Alte activităţi.....					

3.7 Total ore studiu individual	144
3.8 Total ore pe semestru	200
3.9 Numărul de credite	8

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Curs de inițiere în Traductologie, nivel Licență
4.2 de competenţe	Este recomandat ca studenții să fi asimilat, în prealabil, competențe traductive minimale.

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 de desfăşurare a cursului	Sală dotată cu computer și videoproiector, acces Internet. Deși recomandată, prezenţa la orele de curs magistral nu condiționează prezentarea la evaluarea finală.
5.2 de desfăşurare a seminarului	Sală dotată cu computer și proiector, acces Internet. Se încurajează prezenţa la seminar în proporție de min. 70% din totalul orelor alocate seminarului.

6. Competenţe specifice acumulate

Competențe profesionale	• elaborarea de proiecte profesionale de cercetare, prin metode calitative şi cantitative • utilizare pertinentă a criteriilor de evaluare pentru a formula judecăţi de valoare şi a concepe decizii constructive • utilizarea practică a cunoştinţelor în interpretarea aplicată a conceptelor • dobândirea unui evantai de competențe în abordarea practicii traducerii literare • deprinderi de bune practici în traducerea literară (franceză ↔ română) • evitarea greşelilor de traducere • dezvoltarea continuă a practicii limbii franceze (abilități de traducere, scriere corectă, folosire corectă a construcțiilor idiomatice, a registrelor lingvistice, etc.)

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 5322388
Fax: 0264 432303

Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului Limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională

7. Obiectivele disciplinei (conform grilei de competențe specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	* Aprofundarea capacităților de analiză stilistică și de traducere, cu precădere a textului literar; * Accentul este pus pe dimensiunea practică a conținuturilor predate.
7.2 Obiectivele specifice	* Familiarizarea studenților cu metalimbajul și metodologia specifică domeniului; * Capacitatea de a repera, de a problematiza și de a gestiona în mod eficient probleme concrete legate de traducerea literară; * Capacitatea de a-și auto-evalua demersul traductiv personal și de a avea o perspectivă critică asupra unor traduceri deja publicate, aparținând unor traducători reputați; * Însușirea de deprinderi pentru recunoașterea registrului stilistic al unui text, precum și pentru folosirea adecvată a registrelor stilistice în activitatea de traducere, în funcție de context, de publicul-țintă și de genul literar în care se încadrează textul din limba sursă; * Recunoașterea efectelor stilistice a utilizării diferitelor registre în textul literar și traducerea registrelor lingvistice.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observaţii
Curs 1: Traductologia: definirea disciplinei, revizia conceptelor operatorii. Modelul procesului traducerii al lui Nida. Modele de analiză a textelor de tradus. **:** Abordări în reflecția traductologică. Teoria polisistemelor, teoria jocului, teoria acțiunii. Abordări sociologice, postcolonialiste și feministe *Cuvinte-cheie:* demers traductiv, dificultate traductologică reflecție traductologică, polisistem, funcționalism, postcolonialism	Prelegere și prezentare PowerPoint, studiu de documente	
Curs 2: Definirea conceptului de problemă traductologică. Probleme, obstacole și dificultăți traductologice *Cuvinte-cheie:* analiză traductologică, problemă traductologică, obstacol traductiv	Prelegere, studii de caz și analize pe text, problematizare și dezbatere	
Curs 3: Traducerea literară: artă, știință sau meșteșug? Traducere și interpretare. Competența creativă în traducerea literară: necesitate sau valoare adăugată? *Cuvinte-cheie:* traducerea literară, hermeneutică, creativitate	Prelegere, studii de caz și analize pe text, problematizare și dezbatere	
Curs 4: Dificultățile traducerii literare. Dificultățile stilistice: cum abordăm „subiectivitatea"? Dificultățile culturale, psihologice, logistice. Poziționarea traducătorului literar *Cuvinte-cheie:* obstacol, stil, inventivitate lingvistică, invizibilitate	Prelegere, studii de caz și analize pe text, problematizare și dezbatere de documente	
Curs 5: Probleme de traducere și de traductologie literară. . Problema caducității traducerilor. Problemele lexicale. Expresii idiomatice și interferențe lingvistice. Studii de caz: traducerea numelor proprii și a titlurilor *Cuvinte-cheie*: caducitate, traducerea intertemporală, frazeologie, nume propriu, report, titlu	Prelegere, studii de caz și analize pe text, problematizare și dezbatere	
Curs 6: Registrele de limbă în traducere. Studiu de caz: traducerea registrului argotic *Cuvinte-cheie*: registru de limbă, traducerea argoului și a registrului familiar	Prelegere, studii de caz și analize pe text, problematizare și dezbatere	
Curs 7: Problema aluziilor culturale în traducerea literară. Strategii traductive în traducerea culturemelor *Cuvinte-cheie*: realia, culturem, transfer cultural, strategie de traducere	Prelegere, studii de caz și analize pe text, problematizare și dezbatere	
Curs 8: Problema publicului cititor în traducerea literară. Fidelitate față de	Prelegere, studii de caz și	

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 5322388
Fax: 0264 432303

sens sau față de public? Teoria Skopos-ului. Cazul publicului tânăr: strategii traductive în traducerea literaturii pentru copii (basmul și literatura fantasy). Analize comparatiste fr↔ro *Cuvinte-cheie*: public, literatura pentru copii, strategii traductive, analiză trductologică	analize pe text, problematizare și dezbatere	
Curs 9: Adaptarea în traducerea literară, între necesitate, modă și greșeală de traducere. Frumoasele necredincioase. Forme ale adaptării: analize comparatiste *Cuvinte-cheie*: mod de traducere, strategie de traducere, adaptare	Prelegere, studii de caz și analize pe text, problematizare și dezbatere	
Curs 10: Traducere și gen literar. Traducerea de poezie. Intraductibilitatea în traducerea de poezie: mit sau realitate? Analize comparatiste fr↔ro *Cuvinte-cheie:* traducerea poetică, formă-sens, rimă, ritm, intraductibilitate	Prelegere, studii de caz și analize pe text, problematizare și dezbatere, prezentări orale ale studenților	
Curs 11: Traducerea textului teatral. Umorul și comicul de limbaj în traducerea comediilor. Analize comparatiste fr↔ro *Cuvinte-cheie*: traducere de teatru, oralitate, dialog, umor	Prelegere, studii de caz și analize pe text, problematizare și dezbatere, prezentări orale ale studenților	
Curs 12: Traducerea operelor literar-vizuale (romanul grafic, benzile desenate). Jocul de cuvinte: o provocare la adresa traducătorului literar? *Cuvinte-cheie*: letraj, narativizare, calambur, adaptare, compensare	Prelegere, studii de caz și analize pe text, problematizare și dezbatere, prezentări orale ale studenților	
Curs 13: Traducere, retraducere și autotraducere în traducerea literară *Cuvinte-cheie*: retraducere, bilingvism, autotraducere	Prelegere, studii de caz și analize pe text, problematizare și dezbatere, prezentări orale ale studenților	
Curs 14: Când ideologia intervine în actul traducerii. Traducere literară și cenzură. Cenzură și auto-cenzură. Traducători și traducătoare: diferențe de gen, diferențe de traducere? *Cuvinte-cheie*: ideologie, cenzură, gen	Prelegere, studii de caz și analize pe text, problematizare și dezbatere	

Bibliografie

Constantinescu, Muguras, *Lire et traduire la littérature de jeunesse : des contes de Perrault aux textes ludiques contemporains*, Berlin-Bruxelles-Bern, Peter Lang, 2013. (capitolul: « Musicalités roumaines des contes de Perrault », pp. 119-134)

Gil-Bardaji, Anna, « La résolution de quelques problèmes de traduction : quelques pistes », in *Meta*, vol. 55, no 2, juin 2010, pp. 275-286.

Jörn, Albrecht ; Métrich, René, *Manuel de Traductologie*, Amsterdam, Rodopi, 2016. (studiul: Anke Grutschus, « La variation linguistique comme problème de traduction », pp. 573-588)

Jeanrenaud, Magda, *Universaliile traducerii: studii de traductologie*, Iasi, Polirom, 2006. (următoarele trei capitole: „Francofonie, bilingvism si traducere", pp. 41-68 ; „Teatrul: traducere sau adaptare?", pp. 106-118 ; „Traducerea numelor proprii, a poreclelor și a formulelor de adresare afectivă", pp. 145-154)

Lungu-Badea, Georgiana, *Teoria culturemelor, teoria culturii*, Timisoara, Editura Universitatii de Vest, 2004.

Beylard-Ozerof, Ann ; Králová, Jana ; Moser-Mercer, Barbara (dir.) *Translation Strategies and Creativity*, Amsterdam, John Benjamins, 1998. (următoarele trei studii: Rosemary Mackenzie, 'Creative Problem-Solving and Translator Training', pp. 201-206; Maria Piotrowska, 'Towards a Model of Strategies and Techniques for Teaching Translation', pp. 207-211; Geneviève Quillard, 'Translating Advertisements and Creativity', pp. 23-31)

Nord, Christine, *Text Analysis in Translation*, Amsterdam, Rodopi, 1991. (doar capitolul 4.2.: 'Classifying translation problems', pp. 174-177)

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observaţii
S1: Aspecte stilistice ale traducerii. Mateiu Caragiale, *Craii de Curtea-Veche*	exercițiu de traducere, analiza comparativă a traducerilor	
S2: Traducerea incipitului nuvelei *Miss Harriet*, de Guy de Maupassant	exercițiu de traducere, analiza comparativă a traducerilor	
S3: Traducerea poeziei. *O, rămâi*, de Mihai Eminescu	exercițiu de traducere, analiza comparativă a traducerilor	
S4: Traducerea poeziei. *Colloque sentimental*, de Paul Verlaine	exercițiu de traducere,	

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 5322388
Fax: 0264 432303

	analiza comparativă a traducerilor	
S5: Traducerea basmului. Charles Perrault, *Le Petit Chaperon rouge*	exerciţiu de traducere, analiza comparativă a traducerilor	
S6: Traducerea basmului. *Tinereţe fără bătrâneţe şi viaţă fără de moarte* (fragmente)	exerciţiu de traducere, analiza comparativă a traducerilor	
S7: Traducerea umorului. I.L. Caragiale, *O scrisoare pierdută, Căldură mare*	exerciţiu de traducere, analiza comparativă a traducerilor	
S8: ÎNTRU şi echivalenţele lui în limba franceză. Traducerea unor fragmente de Constantin Noica (discuţie pe baza articolului *Intru şi păcatele limbii*, de Rodica Zafiu)	exerciţii, analiză, discuţie	
S9: Traducerea lui *là* ca particulă enunţiativă în limba română	exerciţii, analiză, discuţie	
S10: Prezumtivul din limba română şi traducerea lui în limba franceză	exerciţii, analiză, discuţie	
S11: Substantivele în –RE (infinitivul lung) şi traducerea lor în limba franceză. Traducerea unui text jurnalistic	exerciţii, analiză, discuţie	
S12: Discursul politic. Studiu de caz : traducerea conferinţelor de presă comune ale preşedinţilor Franţei şi României	exerciţii, analiză, discuţie	
S13: Traducere de text non literar. Studiu de caz : ghidul turistic	exerciţii, analiză, discuţie	
S14: Test		

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţilor epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional în vederea adaptării și ameliorării planului de învățământ, și mai ales cu Primăria Municipiului Cluj-Napoca (direcția Turism), Vaiamada SRL (traduceri și interpretariat), și alții.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Asimilarea și manipularea corectă a noțiunilor prezentate	Examen scris, programat în cadrul sesiunii; prezentări și intervenții orale; teme de seminar	50%
10.5 Seminar/laborator	Dosar individual și test		50%
10.6 Standard minim de performanţă			

- Studentul cunoaşte care sunt principalele concepte instrumentale ale domeniului, le recunoaşte şi le defineşte corect, le foloseşte adecvat în analize ale unor materiale specifice domeniului,
- În cadrul referatelor scrise, studentul reușește să repereze și să analizeze corect procedeele și strategiile traductive folosite de traducători,
- Metalimbajul este corect utilizat.

Detalii organizatorice, gestionarea situaţiilor excepţionale:

- Frauda sau tentativa de fraudă la examinare se sancționează cu nota 1 (unu).
- Prezentarea la examen nu este condiţionată de un număr minim de prezenţe la cursul magistral.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
28.03.2022	Lect. univ. dr. Andreea Bugiac	Lect. univ. dr. Anamaria Curea

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 5322388
Fax: 0264 432303

Data avizării în departament 04.04.2022	Semnătura directorului de departament	
Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil	Ştampila facultăţii